

Amerika'nın En Büyük Müttefiki ve USS *Liberty*

8 Haziran 1967'de, Altı Gün Savaşı'nın ortasında, İsrail uçakları ve deniz gemileri, Amerika Birleşik Devletleri Donanması'nın istihbarat gemisi USS *Liberty*'ye saldırdı; 34 Amerikalıyı öldürdü ve 171'ini yaraladı. Bu olay, yalnızca saldırı nedeniyle değil, aynı zamanda ardından gelen örtbas nedeniyle, Amerikan askeri tarihindeki en karanlık ve tartışmalı bölümlerden biri olarak kalmaya devam ediyor. İsrail'in provoke edilmemiş saldırganlık, hain taktikler ve uluslararası hukuku hiçe sayma konusundaki daha geniş sicili göz önüne alındığında, *Liberty* meselesi, ABD hükümetinin kendi askerlerinin hayatlarını, Amerika'nın sözde en büyük müttefikiyile olan "özel ilişkisine" nasıl tabi kıldığının acı bir örneği olarak öne çıkıyor.

Saldırganlık ve İhanet Modeli

İsrail'in 1967'deki eylemleri tek başına anlaşılamaz. Altı Gün Savaşı'nın kendisi, İsrail'in Mısır'a yönelik provoke edilmemiş, önleyici bir hava saldırısıyla başladı - Birleşmiş Milletler Şartı'nın açık bir ihlali. Uluslararası hukuk, yalnızca silahlı bir saldırıdan sonra savunma eylemlerini tanır; "önleyici öz savunma" diye bir yasal doktrin yoktur. Ancak İsrail, 1956 Sina istilasından 1981'de Irak'ın Osirak reaktörüne yönelik saldırıya ve ötesine kadar, tek taraflı savaşlarını ve saldırılarını bu uydurma gerekçeyle defalarca gizlemiştir.

Eşit derecede rahatsız edici olan, İsrail'in savaşta aldatma sicilidir. 1946'daki King David Oteli bombalaması, Arap kılığına giren Siyonist militanlar tarafından gerçekleştirildi. 1954'teki "Lavon Olayı", İsraili ajanların Mısır'daki Batılı hedeflere bombalar yerleştirerek yerel grupları suçlamasını içeriyordu. Ve 2024'te, İsrail güçleri doktor, hemşire ve hasta kılığına girerek bir hastanede üç Filistinliyi öldürdü - Cenevre Sözleşmeleri'nde ihanet olarak tanımlanan bir eylem. Bu arka planda, 8 Haziran 1967 olayları trajik bir kaza olmaktan çok, yerleşik bir modus operandi'nin parçası gibi görünüyor.

USS *Liberty*'ye Saldırı

Liberty, antenlerle donatılmış, gövde numarası ve adı büyük harflerle boyanmış, gözden kaçırılması imkânsız büyük bir Amerikan bayrağı taşıyan, açıkça işaretlenmiş bir ABD Donanması gemisiydi. Hayatta kalanlar, o sabah İsrail keşif uçaklarının geminin üzerinden birkaç kez geçtiğini, pilotların güverteadaki denizcilere el sallayacak kadar yakın olduğunu ifade etti. Saatler sonra, işaretsiz İsrail jetleri roketler, napalm ve top ateşiyle saldırdı.

Saldırı aşamalar halinde ilerledi. İlk olarak, hava saldırıları iletişimi kesti, ABD Altıncı Filosu'na ulaşmasını engellemek için kasıtlı radyo karıştırması eşlik etti. Ardından torpido botları geldi; biri, geminin gövdesinde büyük bir delik açan ve anında 25 kişiyi öldüren bir torpido fırlattı. Hayatta kalanlar, İsrail silahlı botlarının can kurtaran botlara ateş açtığını bildirdi - silahlı çatışma yasalarına göre açık bir savaş suçu. Son olarak, silahlı helikopterler

hasar görmüş geminin üzerinde süzüldü ve saldırıyı sonlandırdı. Her aşamada, saldırganlar *Liberty*'nin Amerikan gemisi olduğunu fark etme fırsatına sahipti. Hiçbir aşamada durmadılar.

İsrail daha sonra *Liberty*'yi Mısır at nakliye gemisi *El Quseir* ile karıştırdığını iddia etti. Bu açıklama, dikkatli bir inceleme altında çöküyor. İki gemi boyut, siluet veya ekipman açısından birbirine benzemiyordu. Dahası, İsrail gerçekten *El Quseir*'e saldırdığını düşünseydi bile, silahsız bir sivil gemiye, hayvan taşıyan bir gemiye kasıtlı olarak saldırmak başka bir savaş suçu olurdu.

Niyetler ve Teoriler

Neden bir Amerikan gemisine saldırırsın? Birkaç olasılık birleşiyor. *Liberty*'yi batırarak İsrail, sinyal istihbaratı toplamakla görevli bir gemiyi susturmuş olurdu - Tel Aviv'in Washington'a itiraf ettiğinden daha fazla İsrail operasyonlarını ortaya çıkarabilecek bilgiler. İşaretsiz uçaklar kullanarak ve gemiyi tamamen batırmaya çalışarak, İsrail belki de saldırıyı Mısır'a yüklemeyi ve böylece Amerika Birleşik Devletleri'ni İsrail'in yanında savaşa sürüklemeyi umuyordu. Ve geminin telsizlerini karıştırarak, İsrail, hayatta kalanların gerçek saldırganın kim olduğunu yayınlamasını istemediğini açıkça ortaya koydu. En makul açıklama, İsrail'in *Liberty*'nin dalgaların altında kaybolmasını, anlatısını çürütecek hiçbir tanık kalmamasını istediğidir.

Örtbas ve İhanet

Saldırı şok ediciyse, sonrası utanç vericiydi. Hayatta kalanlara, askeri mahkeme tehdidi altında susmaları emredildi. ABD Donanması'nın soruşturması yalnızca bir hafta sürdü ve ifadeler sıkı bir şekilde kısıtlandı. Başkan Lyndon Johnson ve Savunma Bakanı Robert McNamara, *Liberty*'yi savunmak için gönderilen ABD uçaklarını geri çağırdı, jeopolitiği kendi adamlarının hayatlarının önüne koydu.

Üst düzey yetkililer daha sonra gerçeği itiraf etti. Dışişleri Bakanı Dean Rusk, İsrail'in açıklamasını asla kabul etmediğini belirtti. Eski Genelkurmay Başkanları Başkanı Amiral Thomas Moorer, saldırının kasıtlı olduğunu ve örtbasın "ABD hükümetinin gerçeği örtbas ettiği klasik, tüm zamanların örneklerinden biri" olduğunu söyledi. Başkanlık danışmanı Clark Clifford, Washington'un İsrail ile ittifakını "adamlarımızın hayatlarından daha önemli" olarak değerlendirdiğini açıkça kabul etti. Kaptan William McGonagle'ın Onur Madalyası töreni bile kasıtlı olarak gölgede bırakıldı, genellikle Beyaz Saray'da verilen onurlar reddedildi.

Sonuç: Amerika'nın En Büyük Müttefiki mi?

USS *Liberty* olayı acı bir gerçeği ortaya koyuyor: 1967'de İsrail, yüzlerce Amerikalıyı öldürdü ve sakatladı ve Washington, İsrail'i sonuçlardan korudu. Saldırının kendisi, kasıtlılığın tüm işaretlerini taşıyor - birden fazla aşama, kasıtlı karıştırma, işaretsiz uçaklar ve can kurtaran botlara ateş açılması. Örtbas, ABD liderlerinin bir ittifakı korumak için adaleti, hesap verebilirliği ve ölenlerin anısını feda etmeye istekli olduğunu kanıtlıyor.

On yıllardır, hayatta kalanlar, kendi hükümetleri tarafından büyük ölçüde görmezden gelinen anma törenleri düzenledi, hatta Washington'da "Amerika'nın en büyük müttefiki" söylemi devam ederken. Ancak *Liberty*'nin enkazı ve mürettebatının ifadeleri başka bir hikaye anlatıyor - ihanet, sessizlik ve Amerikan hayatlarının harcanabilir sayıldığı bir ilişkinin hikayesi.